

ההיסטוריה של טיפוס ההרים פטר סוהאדולץ', סלובניה

מה נושא התצוגה שלך?

יש לי מספר תצוגות תימאטיות, אבל הטובה שבהן היא על ההיסטוריה של טיפוס הרים, והיא מתארת את כיבוש הפסגות הגבוהות בעולם. הכותרת של התצוגה שלי הינה The Conquest of the Unprofitable World – A History of Mountaineering.

איך הגעת לנושא זה?

במולדתי, סלובניה, יש הרים יפהפיים רבים, ומילדותי התחלתי לטפס על ההרים הנגישים לציבור החובבים הרחב. בשלב מאוחר יותר הפכתי למטפס הרים "מקצועי". הכוונה היא לטיפוס במסגרת קבוצה הנמשך מספר ימים, עם מחנות בדרך להסתגלות לגובה ותוך שימוש באמצעי בטיחות מתקדמים. לא טיפסתי לפסגתם של ההרים הקשים ביותר בעולם, אבל בהחלט שאבתי הנאה רבה מתחביב זה. כיום אינני עוסק עוד בטיפוס מקצועי, אלא רק כחובב.

במקביל לפעילותי בתחום הטיפוס התחלתי גם לאסוף בולים בנושא הרים. בהמשך התחלתי להרצות בבית הספר למטפסי הרים על ההיסטוריה של התחום, וכך הכנתה של תצוגה תימאטית על הנושא הייתה אך טבעית.

הגהת מטבעת של אחד הבולים מסדרת טרנס מיסיסיפי משנת 1898 ובו נראית פסגה של אחד מהרי הרוקי

מתי הצגת לראשונה ואיך התקדמת מאז?

הצגתי לראשונה בתערוכה מקומית בלובליאנה בשנת 1999. התקדמתי עם השנים, וכאשר זכיתי במדליה מוזהבת גדולה בתערוכה עולמית יכולתי להרחיב את התצוגה לשמונה מסגרות. אז עשיתי שינויים מהותיים בתכנית, והוספתי מספר פרקים. למשל, עכשיו יש לי פרק פתיחה העוסק בהיווצרות הרים כתוצאה מהתנגשות של לוחות טקטוניים. הוספתי גם פרק העוסק בארגונים של מטפסים, בשיטות לשיפור הנגישות של הפסגות לקהל הרחב, ועל השימור של הסביבה הטבעית של ההרים. כמובן שגם שיפרתי את החומר הבולאי, וכך הגעתי למדלית זהב עם ציון של 92 נקודות בתערוכת קוריאה 2014.

אחד השינויים שערכתי הוא מעבר לדפים מרובעים – שלושה בשורת תצוגה. בעבר השתמשתי בדפי A4, אך כיום יש לי מספר פריטים הרחבים מידי לדף רגיל. בדיעבד, הפורמט החדש התגלה לי כנוח יותר, והוא מאפשר לי להציג את הפריטים ולספר את הסיפור בלי ליצור דפים עמוסים יתר על המידה.

תוכל לתת לנו דוגמא לרעיון חדשני בתצוגה שלך?

לפני מספר שנים נתקלתי בפריט זול למדי: גלויה שנשלחה מאוסטריה לצרפת, אשר פינה שלה נקרעה במכונת המיון של הדואר. על גבי הגלויה הוטבעה חותמת ידנית האומרת "התקבל במצב גרוע". מייד נזכרתי במטפס ההרים האנגלי **דאג סקוט**, אשר עבר חוויה בלתי נשכחת כאשר טיפס על הר אוגרה בפקיסטן – אחד ההרים הקשים ביותר לטיפוס

בעולם. מייד עם תחילת הירידה מהפסגה סקוט שבר את שתי רגליו מעל לקרסוליים, וכך כאשר הוא שב לבסיס האם לאחר שמונה ימים גם הוא "התקבל במצב גרוע".

מהו הפריט החזק ביותר בתצוגה שלך?

מאוד קשה לבחור! במאמץ גדול צמצמתי את הרשימה לשלושה פריטים. הראשון (המוצג בעמוד הקודם) הוא הגהת מטבעת לבול אמריקאי מתוך סדרת טרנס מיסיסיפי משנת 1898. הבול מראה אדם על פסגת אחד מהרי הרוקי כשהוא מניף דגל – תמונה בעלת עוצמה ויזואלית רבה, המתאימה במיוחד לתצוגה שלי.

הפריט המיוחד השני הוא מספר סקיצות מקוריות של המעצב **זגורקה סימיץ**, אשר שימשו עבור הכנת בול מהסדרה השניה מן המנין של סלובניה – הנפקה אשר כותרתה היא "סלובניה – אירופה בקנה מידה קטן". הבול מראה את הכישורים הנדרשים לטפס על הרים בחורף, והסקיצות מתבססות על ספר סלובני עתיק משנת 1689. הציורים חתומים על ידי המעצב, ולדעתי פריטים מסוג זה מהווים תוספת מרשימה לכל תצוגה.

הבול הסופי (מימין) ושתיים מסקיצות האמן המקוריות עבור חלקי הבול

הפריט המיוחד האחרון שברצוני להראות הוא הגהת מטבעת מהשלב הראשון של בול אוסטרי משנת 1961 ובו נראה הר סונבליק עם המצפה שבפסגתו. כאן נכנס גם המימד האישי: זהו הר שטיפסתי לפסגתו, ואני אוהב אותו במיוחד. הנוף הנראה מהמצפה הוא באמת עוצר נשימה.

אתה משמש כממלא מקום מזכיר הועדה התימאטית של ה-FIP. מה דעתך על רמת התצוגות כיום?

הרמה של תצוגות תימאטיות עלתה מאוד בעשור האחרון. אנו נמצאים ב"דור הרביעי" של התצוגות, המתאפיין בכך שאנו מספרים סיפור תוך שימוש רחב במגוון החומרים הבולאיים. יחד עם זאת

חשוב לזכור שבולאות נשענת על שלושה עמודים: קלאסיקה, תולדות הדואר ודברי בולים (כלילים). פריטים משלוש מחלקות אלו הם עיקר החומר הבולאי בתצוגות. כלומר, יש פחות שימוש בבולים ובחותמות מודרניים. בנוסף, אני שמח להגיד שהבולאות התימאטית, שהייתה מאז ומעולם חזקה באירופה, ביצעה פריצת דרך גם באסיה, ואנו רואים לאחרונה תצוגות מעולות המגיעות מיבשת זו.